

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-13505-012
Otsuse kuupäev	25. märts 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm
Tarbija	
Kaupleja	Swedbank P&C Insurance AS, 11269248
Tarbija nõue	Kindlustushüvitise nõue.
Asja läbivaatamise aeg	23. märts 2022

Resolutsioon:

- 1) Rahuldada avaldus. Kindlustusandjal tuleb 7 kalendripäeva jooksul pärast käesoleva otsuse saamist teha uus otsus kahju hüvitamise osas, kuna vaidlustatud otsus ei ole seaduslik.
- 2) Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled on sõlminud tarbija elamu kindlustuslepingu koguriskikindlustuse põhimõttel.

27.08.2021 esitas tarbija kauplejale taotluse kindlustushüvitise maksmiseks. Avaldatu kohaselt 02.07.2018 paigaldatud kanalisatsioonimahuti 18.08.2021 ujutas üle kanalisatsioonitrassi, tünni surve tõrjus jäätmed vannituppa.

Kaupleja hinnangul on mahuti võimalik põhjus vettinud pinnasest tekkinud koormus, mis ületas mahuti põhja tugevuse ning põhjustas selle sissevajumise ja murdumise korpuselt.

Kauplejale arvamuse andnud asjatundja ei välista mahuti purunemise soodustamist tootmise või paigaldamise vea tõttu. Asjatundja arvetes arvestades mahuti 5 aastast kasutamist põhjustas selle purunemise vettinud pinnase mõju kõrge pinnavee taseme tingimustes.

AK Gramen OÜ paigaldatud mahuti viidi 2017 parandamiseks tootja tehasesse, kuna mahuti kasutamine ei olnud võimalik. Tootja arvas, et AK Gramen OÜ oli mahuti valesti paigaldanud ja ei ole arvestanud põhjavee- ja savimullaga. AK Gramen OÜ arvas, et tegemist on tootja praagiga.

Remonditud mahuti paigaldati juunis 2018 aastal. Kindlustusvõtja sõnult esimesed probleemid avastati samal aastal septembris. Järgmisel aastal tarbija avastas, et mahuti teisel poolt tekkis auk. Kaev täideti suure hulga liivaga.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja keeldus kahju hüvitamast.

Kaupleja otsuses on, et kindlustusjuhtum on igasugune äkiliselt toimunud ettenägematu sündmus, mille tagajärjel saab kindlustatud ese kahjustada või hävib.

Kaupleja viitab tüüptingimustele, mille kohaselt kindlustusjuhtum ei ole:

-vigane ehitus- või remonditöö, arvutus-, planeerimis- või projekteerimisviga, defektsete või ebasobivate ehitusmaterjalide kasutamine (Tingimused lk 10);

-juhtumid, mis on tekkinud ehitise või selle vundamendi, seinte või muude konstruktsioonielementide vajumise, kerkimise, liikumise, paisumise, materjali kulumise või vibratsiooni tagajärjel (Tingimused lk 10).

Lähtudes sellest, kuivõrd tüüptingimuste kohaselt ei ole vigane ehitustöö kindlustusjuhtum ja kuna mahuti konstruktsioonielementide vajumise, kerkimise, liikumise või paisumise ei kuulu kahju hüvitamisele.

Komisjoni põhjendus:

Poolte vahel on kehtiv kindlustusleping. Vaidlus on, kas toimunu on kindlustusjuhtum.

Kaupleja vastuse kohaselt on tegemist kindlustusjuhtumiga, kui kahte kaupleja viidatud välistust ei esine.

Kindlustusadja on otsuses esitanud asjakohaste tüüptingimuste sätted osaliselt, jättes ühe sätte puhul viitamata tingimuste osa, mis on tarbija kasuks. Arvestades, et antud tüüptingimused ei ole enam veebis kättesaadavad, on selline kindlustusandja käitumine pahauskne ja ei ole kooskõlas kindlustuse hea tavaga.

Kindlustusandja viitatud ehitusviga puudutav säte on järgnevalt esitatud tervikuna (allakirjutanu palus kauplejalt tüüptingimuse tervikteksti, mis viidatud):

"- vigane ehitus- või remonditöö; arvutus-, planeerimis- või projekteerimisviga; defektsete või ebasobivate ehitusmaterjalide kasutamine;

Erand. Hüvitame kahju, kui eelnimetatud põhjustel on toimunud äkiline ja ettenägematu sündmus, kuid me ei hüvita seda osa kindlustatud esemest, mis kahju põhjustas.

Näited.

- Kui korsten ei ole ehitatud projekteerimisnõuete kohaselt ja see põhjustab tulekahju, hüvitame ehitisele tekkinud kahju, kuid ei asenda korstent.
- Kui vannitoa seinaplaadid on kinnitatud liiga väheste plaadiliimiga ning kukuvad seetõttu alla ja kahjustavad kraanikaussi, hüvitame kraanikausile tekitatud kahju, aga mitte seinaplaate.
- Kui vesi või niiskus pääseb vigase ehitustöö tõttu soojustuse ja krohvi vahele ning kahjustab eluhoone välisseina, ei kuulu kahju hüvitamisele, sest tegemist ei ole äkilise sündmusega.
- Kui ehitise soojustusmaterjal on ebakvaliteetselt paigaldatud ning see on tekitanud külmasillad ja kondensatsiooni- või hallituskahjustusi ehitise siseviimistlusele, ei asenda me soojustusmaterjali, sest kahju pole põhjustanud äkiline või ettenägematu sündmus. Me ei hüvita ka siseviimistluse kahjustusi, sest kondensatsioon ja hallitus ei kuulu kindlustuskaitse alla."

Eespool viidatud erand, mille kaupleja jättis enda otsuses avaldamata, sätestab üheselt, et ka ehitusveast tekkinud kahju hüvitatakse, jättes hüvitamata purunemise põhjustanud kindlustatud eseme.

Antud juhul ei ole tõendeid selle kohta, et mahuti põhjustas iseenda purunemise. Kaupleja otsuse kohaselt on mahuti purunemise põhjus märg pinnas. Seega kuulub tekkinud kahju hüvitamisele.

Esitatu põhjal ei ole toimunud pinnase ega mahuti liikumist. Mahuti kõrval toimunud vajumise harilik põhjus on vale täitepinnas või täitepinnase halb tihendamine, mitte mahuti liikumine. Kaupõleja ega kaupleja asjatundja ei ole tuvastanud mahuti nihkumist ja tingimuste kohaselt ei oleks ka see kindlustusjuhtumi välistus, see pole ehitise nihkumine, mahuti on rajatis, mitte ehitis.

Arvestades esitatut võis ehitaja teha vea mahuti paigaldamisel ja mahuti lõhkuda või oli mahuti valmistusveaga, kuid see defekt parandati.

Mahuti tagasipaigaldamisel võidi teha viga mahuti ümbruse täitmisel, kuid ei ole tõendeid, et see põhjustas mahuti liikumise. Mahuti võis puruneda, nagu kaupleja asjatundja arvamusest tuleneb, liigniiske pinnase vajumise tõttu. Kui pinnas vajus võis pinnases olnud kivi liikuda vastu mahutit ja selle katki suruda. See on tulenevalt kaupleja tüüptingimustest hüvitatav kindlustusjuhtum, väkistused ei kohaldu.

Kaupleja teine keeldumise alus ei ole asjakohane, kuna siin on sätestatud: "ehitise või selle vundamendi, seinte või muude konstruktsioonelementide vajumine, kerkimine, liikumine, paisumine, materjali kulumine, vibratsioon". Millegi loetletu toimumist ei ole esitatud ega tõendatud, tarbija hoone, selle seinad, vundament ja muu pole liikunud. Reoveemahuti on rajatis ning see ei ole esitatu kohaselt kuhugi liikunud.

Kaupleja otsuses toodud juhtunu kirjeldus "mahuti purunemise võimalik põhjus on vettinud pinnasest tekkinud koormus, mis ületas mahuti põhja tugevuse ning põhjustas selle sissevajumise ja murdumise korpuselt" vastab koguriskikirjelduse kindlustusjuhtumile, kuni kaupleja ei tõenda, et selline pinnas mahutil on ehitusviga. Arvestades mahuti vigastuse asukohta ei ole kahjustust tekitanud mahutil olnud pinnas vaid mahuti paigaldamise järel mahuti ümber olnud pinnase vajumine, mille käigus sattus kivi vastu mahutit. Mahutil asunud pinnas iseenesest ei ole ehitusviga vaid mahuti purunemise võis põhjustada mahuti peal oleva pinnase kuivendamiseks kasutatud дренаazi ummistumine. Ka sellel juhtumil tuleks mahuti asendamine hüvitada, küsimus võiks olla kuivenduse parandamise mittehüvitamises.

Esitatud asjatundja arvamuses viidatakse võimalusele, et juhtumi toimumisele aitas kaasa mahuti tootmisviga. Kui purunemise põhjus oli tootmisviga, tuleb see tingimuste kohaselt hüvitada.

Kindlustusandja on kahju hüvitamise otsuses üldsõnaline, tõendatud ei ole ühtegi hüvitamist välistavat asjaolu.

Kaupleja otsuses esitatud üldsõnaline jutt sellest, mis võis olla toimu põhjus, et ole tõend küvitamisvälistuse esinemise kohta.

Kaupleja viited sellele, et tarbija on ise mahutist vett välja pumbanud ei tõenda, et tegemist on ehitusveaga või muu hüvitamisvälistusega. Mahuti võis enne purunemist pinnaveega täituda, kui vesi tungis mahutisse läbi torustiku või tühjendamisava. Kaupleja ei ole tõendanud, et mahuti purunes praegu tuvastatud viisil kohe pärast paigaldamist.

Kindlustusandja peab tõendama kindlustusjuhtumi toimumise. Antud juhul on tarbija juhtumi

toimumise tõendanud. Vesi hakkas ootamatult tungima majja, on selgunud, et selle põhjustas kanalisatsioonimahutis olev pragu.

Tõendeid ja asjaolusid ning toimunud ülevaatusi arvestades on toimunu kindlustusjuhtum.

Hüvitamisest keeldumise aluse esinemise peab tõendama kindlustusandja, kaupleja ei ole hüvitamisest keeldumise aluse esinemist tõendanud. Kaupleja viidatud lepingutingimused ja tuvastatud asjaolud hüvitamisest keeldumiseks alust ei anna.

Arvestades esitatut on kindlustusandja teinud ebaõige otsuse ja valesti keeldunud kahju hüvitamisest, kindlustusjuhtum on esitatu põhjal toimunud ja kindlustusandjal on kohustus kahju hüvitada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/